

**Nr 395.**

Av herr **Sandström m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsväsendets ordnande.*

I kommandantens i Bodens fästning underdånigt avgivet yttrande över »Betänkande med förslag till ordnande av Sveriges försvarsväsende avgivet av 1930 års försvarskommission under rubrik 'Fästningspolispersonalen i Boden'», sidan 70, framhålles bland annat följande:

»I detta sammanhang vill jag hänvisa till min underdåniga skrivelse av den 14 december 1935, nr 591/IV, som här i avskrift bifogas (bilaga I) angående möjlighet för konstapel att efter 20 års väl vitsordad tjänst i samband med uppflyttning i fanjunkares tjänsteklass även erhålla något förbättrade avlöningsförmåner och därmed sammanhängande pensionsförhållanden».

I Kungl. Maj:ts proposition nr 225 till riksdagen angående försvarsväsendets ordnande, given Stockholms Slott den 27 mars 1936, är ovanstående framställning icke beaktad.

Då undertecknade motionärer anse, att kommandantens i Bodens fästning här ovan gjorda framställning är berättigad, få vi, för att ytterligare motivera denna framställning, anföra följande:

Vid 1916 års riksdag uppfördes fästningspolispersonalen i Boden och å Karlsborg på ordinarie stat från och med den 1 januari 1917. Polispersonalen i Bodens fästning utgöres enligt nu gällande stat av 1 poliskommisarie, 5 överkonstaplar, 18 konstaplar och 6 extra konstaplar. Före omnämnda riksdagsbeslut funnos vid fästningspolisen i Boden 5 överkonstaplar och 5 konstaplar. Härav framgår, att befordringsförhållandena inom fästningspoliskåren avsevärt försämrats i och med dess överförande på ordinarie stat.

Sedan år 1917 ha endast 4 konstaplar vunnit befordran till överkonstaplar, och av de samma år anställda ordinarie konstaplarna kvarstå alltjämt 12 obefordrade i sina konstapelsbeställningar. Dessa ha nu en tjänstetid vid försvaret mellan 22 och 31 år, vilket även framgår av bifogade tablå. (Bilaga II).

Det kan med fog framhållas, att så ogynnsamma befordringsförhållanden icke äro rådande inom någon annan personalgrupp vid försvarsväsendet. Jämför man t. ex. fästningspolis-konstaplar och sergeanter, med vilka konstaplarna äro likställda i tjänsteställning, så blir en sergsant i de allra flesta fall befördrad till fanjunkare och erhåller således såväl bättre löneförmåner under en större del av tjänstetiden som ock däremot svarande högre pension vid avgången.

I staten för artilleriets fabriker och tyganstalter, vilken stat upptager viss militär och civilmilitär personal, har i den framlagda försvarspropositionen föreslagits bland annat:

»För erhållande av en ur tjänstgörings- och befordringssynpunkt lämplig proportion mellan antalet beställningar i olika lönegrader syntes 2 tygskrivare böra uppflyttas till tygförvaltare av 2 klassen och 13 tyghantverkare till tygverkmästare av 2 klassen.»

Inom denna personalgrupp ha befordringsförhållandena likaledes varit dåliga, men som synes har Kungl. Maj:t föreslagit åtgärder för att avhjälpa detta.

Det bör i detta sammanhang påpekas, att före 1921 års löne reglering voro tyghantverkare och fästningspolis konstapel jämställda i såväl tjänsteställnings- som lönehänseende. Vid nämnda löne reglering uppflyttades emellertid tyghantverkare till lönegrad C 3, medan fästningspolis konstapel, trots liknande framställning, icke erhöll sådan uppflyttning utan kvarstår allttjämt i lönegrad C 2. Sålunda har tyghantverkare dels erhållit uppflyttning en lönegrad, och dessutom har nu Kungl. Maj:t föreslagit omnämnda förbättringar i deras befordringsmöjligheter, varav även följa förbättrade löne- och pensionsförmåner.

Härav framgår, att vid en jämförelse med denna personalgrupp fästningspolis konstapel även i detta fall är avsevärt sämre lottad i såväl befordrings- som löne- och pensions hänseenden.

Enär fästningspolisen ingår i försvarsorganisationen och är hänförd till viss militär tjänsteställning, kan man ej jämföra fästningspolisen med den civila polisen, utan torde det vara lämpligast att som hitintills jämföra den med ovan omnämnda personalgrupper inom försvarsväsendet.

Vid 1935 års riksdag, då nu gällande militära pensionsreglemente fastställdes, Sv. förf.-saml. 167/1935, sänktes pensionsåldern för såväl överkonstapel som konstapel från 60 år till 55 år. I övergångsbestämmelserna till detta reglemente är stadgat en viss övergångstid. Av nu i tjänst varande överkonstaplar komma 3 att erhålla en respittid av tre år och 1 ett år. Detta förhållande gör, att befordringsmöjligheterna inom kåren ytterligare försämrats, enär dess 4 överkonstaplars avgångstid, genom respitåren, kommer att i stort sett sammanfalla med de konstaplars, som anställdes år 1917. Se bilaga II.

Fästningspolisens pension fastställdes år 1917 i likhet med underoffice-rarnas, därvid konstapels pensionsunderlag motsvarade sergeants och överkonstapels fanjunkares pensionsunderlag. Då sergeants- och konstapels graderna i militära pensionsreglementet (Sv. förf.-saml. 167/1935) i regel icke avsetts som avgångsgrad, men då konstapel vid fästningspolisen för närvarande icke kan påräkna befordran och uppflyttning i högre lönegrad och därmed följande pensionsunderlag, har detta till följd, att det i nämnda militära avlöningsreglemente ökade pensionsunderlaget utgör för konstapel och sergeant 36 kronor per år, medan ökningen för överkonstapel och fan-

junkare utgör 168 kronor per år. Pensionsavgifterna hava på samma grunder ökats för konstapels- och sergeantsgraden med 21 kronor per år samt för överkonstapels- och fanjunkaregraden med 27 kronor per år. En överkonstapel erhåller sålunda mot erläggande av en endast 6 kronor högre pensionsavgift en nära nog tre gånger högre ökning i pensionen.

På grund av att konstapel vid fästningspolisen icke kan erhålla befordran och därmed uppflyttning i högre lönegrad, blir följden den, att han under 25 à 30 år får vidkännas ett pensionsavdrag, som vid omnämnda reglementes fastställande ökats med 21 kronor per år, men erhåller endast en pensionsförhöjning av 36 kronor per år.

Vinner denna framställning riksdagens bifall, kommer merkostnaden för fästningspolispersonalen att uppgå till högst 3,500 kronor under de närmaste åren, varefter denna kostnad på grund av avgång minskas år från år.

Med åberopande av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen, för att bereda fästningspoliskonstaplarna i Boden kompensation för omöjliggjord befordran och för därigenom uppkommen försämring i pensionsförmåner, måtte besluta, att konstapel vid fästningspolisen i Boden må i samband med uppflyttning i fanjunkares tjänsteklass (Generalorder nr 1806/1925) jämväl uppflyttas i 3 lönegraden löneplan C enligt gällande avlöningsreglemente för officerare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet, eller ock att öka antalet överkonstapelsbeställningar, så att innehavarna av konstapelsbeställningar bliva beträffande befordringsmöjligheter likställda med underofficerare.

Stockholm den 21 april 1936.

*P. Sandström.*

*C. Fr. Carlström.*

*O. Bergqvist.*

*D. Hansén.*

---

Avskrift av avskrift.

Bilaga I.

BODENS FÄSTNING.  
Stabsexpeditionen.

Till Konungen.

Polispersonalen i Bodens fästning utgöres enligt gällande stat av en 1 poliskommissarie, 5 överkonstaplar, 18 konstaplar och 6 extra konstaplar. Denna sammansättning erhöll fästningspoliskåren i Boden från och med år 1917, då densamma blev upptagen på ordinarie stat. Av de år 1917 till fästningspoliskonstapelsbefattning utnämnda kvarstå ännu alltjämt 12 obefordrade i sin konstapelsbeställning.

På grund av den förhållandevis stora ökning — 13 konstaplar och 2 extra konstaplar — som krävdes och på en gång ägde rum år 1917, samt i följd av den nedsättning beträffande pensionsåldern för överkonstapel och konstapel från 60 till 55 år, som trätt i kraft i och med det nu gällande tjänstepensionsreglementet, äro befodringsförhållandena vid fästningspoliskåren för närvarande sådana, att av de nuvarande 18 konstaplarna endast 5 torde kunna beräkna hinna bliva befordrade till överkonstaplar, i samband varmed de skulle komma i åtnjutande av lön enligt 3. lönegraden, löneplan C i gällande avlöningsreglemente för officerare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet. Tio av de förenämnda år 1917 tillsatta konstaplarna beräknas vid pensionsavgång komma att innehava lägst 25 och högst 29 tjänsteår såsom konstaplar och extra konstaplar.

Enligt tjänstereglementet § 82: 7 äger Kommendanten, därest han så prövar lämpligt, att efter 20 års väl vitsordad tjänstgöring såsom konstapel och extra konstapel uppflytta konstapel vid fästningspolisen i fanjunkares tjänsteklass. Förenämnda ogynnsamma befodringsförhållanden synas mig utgöra skäl för att *uppflyttning i jämväl lönegrad* borde få äga rum efter enahanda grunder som uppflyttning enligt ovan i tjänsteklass, samt att härvid enligt förenämnda avlöningsreglemente, § 8, gällande bestämmelser angående placering i löneklass böra få tillämpas.

Med anledning av vad i det föregående blivit anført, får i underdånighet jag härmed anhålla,

att Eders Kungl. Maj:t täckes vidtagna åtgärder för att konstapel vid fästningspolisen i Boden må, i samband med i nåder medgiven (go 1806/1925) uppflyttning i tjänsteklass, jämväl uppflyttas i 3. lönegraden, löneplan C enligt gällande avlöningsreglemente för officerare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet.

Boden den 14 december 1935.

Underdånigst

AXEL LAGERFELT

Kommendant.

S. Rydman.

Bilaga II.

**Tablå**  
**utvisande fästningspolispersonalens i Boden möjligheter att erhålla pension**  
**enligt löneplan C. III.**

Grad	Namn	Födelse- tid	Anställ- ningstid i militär- tjänst	Anställ- ningstid vid fästnings- poliskåren	Summa tjänsteår den <sup>31</sup> / <sub>3</sub> 1936	Antal respitår	Avgår med pension år
Överkonstapel	Nordin .....	1883 <sup>31</sup> / <sub>8</sub>	3 år	30 år 5 m.	33 år 5 m.	3	1941 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
»	Lidén .....	1883 <sup>27</sup> / <sub>10</sub>	9 » 1 m	19 » 3 »	28 » 4 »	3	1942 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
»	Rosander...	1883 <sup>24</sup> / <sub>5</sub>	4 » 2 »	28 » 3 »	32 » 5 »	3	1941 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
»	Axelsson ...	1890 <sup>6</sup> / <sub>6</sub>	3 » 11 »	21 » 3 »	25 » 2 »	—	1945 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
»	Häggbom ..	1887 <sup>22</sup> / <sub>1</sub>	4 » 11 »	20 » 4 »	25 » 3 »	1	1943 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
Konstapel .....	Eriksson ...	1884 <sup>5</sup> / <sub>1</sub>	7 » 7 »	20 » 4 »	27 » 11 »	3	1942 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Murén .....	1888 <sup>22</sup> / <sub>5</sub>	5 » 11 »	20 » 4 »	26 » 3 »	—	1943 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
» .....	Snell .....	1886 <sup>6</sup> / <sub>12</sub>	6 » 9 »	19 » 3 »	26 »	1	1943 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Weimer ...	1888 <sup>6</sup> / <sub>6</sub>	5 » 9 »	19 » 3 »	25 »	—	1943 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
» .....	Feijen .....	1890 <sup>13</sup> / <sub>4</sub>	3 »	19 » 3 »	22 » 3 »	—	1945 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
» .....	Malmqvist	1885 <sup>16</sup> / <sub>2</sub>	11 » 10 »	19 » 3 »	31 » 1 »	2	1942 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Winberg ...	1887 <sup>5</sup> / <sub>12</sub>	11 » 1 »	19 » 3 »	30 » 4 »	—	1943 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Westerberg	1889 <sup>2</sup> / <sub>9</sub>	10 »	19 » 3 »	29 » 3 »	—	1944 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
» .....	Rödin .....	1888 <sup>3</sup> / <sub>12</sub>	8 » 2 »	19 » 3 »	27 » 5 »	—	1944 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Engström ..	1888 <sup>10</sup> / <sub>9</sub>	2 » 6 »	19 » 3 »	21 » 9 »	—	1943 <sup>30</sup> / <sub>9</sub>
» .....	Lindgren ...	1888 <sup>26</sup> / <sub>11</sub>	7 » 7 »	19 » 3 »	26 » 10 »	—	1944 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Fredrikson	1886 <sup>26</sup> / <sub>10</sub>	3 » 10 »	27 » 1 »	30 » 11 »	1	1943 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Brännström	1892 <sup>10</sup> / <sub>3</sub>	3 »	19 » 3 »	22 » 3 »	—	1947 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Wikman ...	1889 <sup>1</sup> / <sub>3</sub>	2 » 9 »	19 » 3 »	22 »	—	1944 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>
» .....	Ohlsson	1893 <sup>8</sup> / <sub>3</sub>	2 » 9 »	19 » 3 »	22 »	—	1948 <sup>31</sup> / <sub>3</sub>